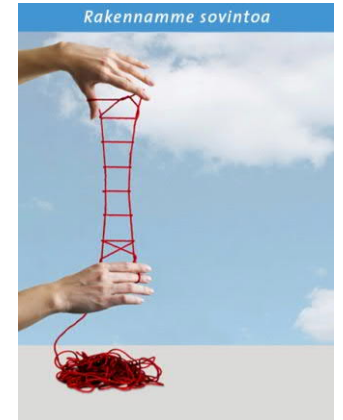

Helsingin kaupunki
Sosiaali- ja terveysvirasto

HELSINGIN SOVITTELUKESKUS

Lähisuhdeväkivallan sovittelulla myönteisiä vaikutuksia sovittelun osapuolten elämäntilanteisiin

Lähisuhdeväkivallan sovittelun vaikuttavuuden arviointi

Helsingin sovittelutoimisto

2017

Kerttu Vesterinen 11.4.2018

Lähisuhdeväkivallan ja nuorten sovittelujen vaikuttavuuden arviointi ja tiedon sosiaalinen raportointi

- Helsingin sovittelutoimisto kerää vaikuttavuuden arviointitiedot kaikista lähisuhdeväkivallan ja nuorten sovitteluprosesseista vuodelta 2017. Aloitteet sovitteluihin ovat tulleet poliiseilta ja syyttäjiltä vuoden 2017 aikana ja sovittelut on toimitettu/toimeenpannaan vuosien 2017–2018 aikana.
- Arviointitiedot pyydetään/on pyydetty sovittelun päättyessä sovittelijoilta sovitteluselvityksen yhteydessä ja osapuolilta sovitteluprosessin päättyessä. Osapuolilta vaikuttavuustiedot kerää/on kerännyt sovittelutoimiston henkilökunta.
- Arviointitiedot raportoidaan julkisuuteen (Helsingin kaupungin sosiaalinen raportointi) ja tietoja hyödynnetään rikosasioiden sovittelun neuvottelukunnan nimeämässä työryhmässä, joka tekee hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan (2016 – 2019) liittyvää selvitystä lähisuhdeväkivallan sovittelusta.

Ohjelmateoriasta

- Helsingin sovittelutoimiston työtiimin ohjelmateoria sovittelupalvelusta:
 - "Lähisuhdeväkivalta näkyväksi, tuki ja keinot selvitä tiettäväksi niin, että riski väkivallan uusiutumisesta pienenee ja osapuolten elämänlaatu paranee."
 - "Sovitteluprosessi on interventio ihmisten elämään, joka mobilisoi muutosta. Se ennaltaehkäisee väkivallan uusiutumista – ainakin lyhytaikaisesti. Kun sovitteluprosessiin liitetään asiakkaiden tarpeenmukaisia tuki- ja jatkopalveluja, väkivallan uusiutumiskilpi pienenee edelleen." (Helsingin sovittelutoimiston työntekijät 17.1.2017)
- Vrt. "Vaikuttavan sosiaalityön edellytyksenä on vuorovaikutuksellinen, suunnitelmallinen, asiakasta osallistava työtapa, jonka toteuttamisesta vastaa ammattitaitoinen ja riittävä sosiaalialan henkilöstö, joka tutkii omaa työtään." (Kempainen, Kostamo-Pääkkö, Ojaniemi, Niskala & Vesterinen 2007, Sosiaalityön vaikuttavuuden arvioinnin ensiaskeleet Lapista. Tutkimus sosiaalitoimistojen työn vaikuttavuudesta)

Velvollisuus rakenteelliseen sosiaalityöhön

Sosiaalihuoltolaki (1301/2014) 7-10§

Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittämisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Asiakastyöhön perustuvan tiedon tuottaminen asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisesta yhteyksistä ja tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista. (= sosiaalinen raportointi)

Tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä kunnan asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi

Sosiaalityön asiantuntijuus osaksi muiden toimialojen suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä ja muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen

Helsingin sovittelutoimiston tiedonkeruu 2017

- Tutkimuskysymykset: Mitä haluttiin selvittää?
 - Onko lähisuhdeväkivallan sovitteluprosessilla myönteisiä vai kielteisiä vaikutuksia sovitteluun osallistuvien ihmisten elämäntilanteessa? Miten sovittelupalvelua tulisi muuttaa tai kehittää?
- Aineisto: Mitkä asiakkaat valittiin? Mitkä dokumentit valittiin? Mikä oli tiedonkeruun ajankohta? Miten asiakkaat osallistuivat tiedon tuottamiseen? Millaista tietoa raportoinnin tueksi tarvitaan?
 - Asiakkaina kaikki lähisuhdeväkivallan ja nuorten sovittelujen osapuolet vuonna 2017
 - Arvioinnit kerätään kaikilta ko. sovittelujen osapuolilta ja näiden prosessien sovittelijoilta
 - Asiakaspalaute kysytään sovitteluprosessin seurannan päättyessä – tai jos seuranta ei tule, viikon kuluttua sovittelun päättymisestä
 - Sovittelijat arvioivat vaikuttavuuden sovittelun päättyessä ja kirjaavat sen Sovittelijan selvitys –lomakkeeseen
 - Tilastot kerätään kumuloituvasti Excel-taulukkoon
- Työnjako: Ketkä työntekijät osallistuivat tiedon keruuseen? Miten aineistoa työstetään? Kuka kirjoittaa raportin?
 - Kaikki ohjaajat keräävät tietoja
 - Kertyvää aineistoa työstetään tiimikokouksissa ja kehipäivillä & sovittelijoiden kanssa
 - Kerttu Vesterinen ja Julia Saarholm kirjoittavat raportit

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot	
									myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen				
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

Sovittelijoiden
näkemys
sovittelun
vaikutuksista
myönteinen
77 %

Osapuolten
kokemus
sovittelun
vaikutuksista
elämään
myönteinen
75 %

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

	Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot
										myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen			
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

Sovittelijoiden
näkemys
sovittelun
vaikutuksista
epävarma
23 %

Osapuolten
kokemus
sovittelun
vaikutuksista
elämään
epävarma 22 %

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

	Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot
										myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen			
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

Kukaan (0 %) sovittelijoista ei arvioi sovittelulla olleen kielteisiä vaikutuksia

Osapuolten kokemus sovittelun vaikutuksista elämään kielteinen 3 %

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

	Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot
										myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen			
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

16 % lähisuhdealoitteista
ei käynnistynyt sovitteluksi

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

	Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot
										myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen			
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

7-8 % aloitetuista sovitteluprosesseista keskeytyi

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

	Juttunro	Ohjaaja	Mukana ala- ikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnis- tynyt	Sovitte- lu kes- keytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot
										myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen	myön- teinen	ei osaa sanoa	kiel- teinen			
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

23 % lähisuhdeväkivallan osapuolista antoi luvan, että heidät ohjattiin/saatettiin (sovittelun lisäksi tai sen sijaan) muihin tukipalveluihin.

Arviointitietoja 1.1. – 31.12.2017

(arviointit 11.4.2018 mennessä)

Juttunro	Ohjaaja	Mukana alaikäisiä	AO N	AO M	EP N	EP M	Sov. ei käynnistynyt	Sovittelulu keskeytyi	Sovittelijoiden näkemys			Osapuolten näkemys			Yhteystiedot välitetty tukipalveluun	Lastensuojelu mukana sovittelussa	Ohjaajan havainnot	
									myönteinen	ei osaa sanoa	kielteinen	myönteinen	ei osaa sanoa	kielteinen				
Yht.	393	-	21	320	162	141	326	63	30	136	41	0	117	34	5	44	4	219

Asianomistajista (482)
oli naisia 67 % ja
miehiä 33 %

Epäillyistä (467)
oli naisia 30 % ja
miehiä 70 %

Lähisuhdeväkivallan sovittelujen vaikuttavuuden arvioinnista esiin nousseita teemoja 2017

Sovittelijan selvitykseen arviointikohta

Helsingin kaupunki
Helsingin sovittelutoiminta

SOVITTELIJAN SELVITYS

Jutun nro:

Lähetetty sovittelijalle: _____ Palautettu ohjaajalle: _____

VAPAA SELOSTUS SOVITTELUN ETENEMISESTÄ

SOVITTELUNEUVOTTELUJEN PÄIVÄMÄÄRÄT JA LÄSNÄOLIJAT

ASIASSA PÄÄSTIIN
SOVINTOON

Kyllä Ei Osittain

ARVIOINTI SOVITTELUN VAIKUTTAVUUDESTA OSAPUOLTEN TILANTEeseen

Sovittelu vaikutti myönteisesti Ei osaa sanoa Sovittelu vaikutti kielteisesti

Päivämäärä	Allekirjoitus ja nimenselvitys
	Kerttu Vesterinen 11.4.2018

Ohjaajien arviointikysymys

- Kun sovitteluprosessi on päättynyt eikä seuranta tule, ohjaaja soittaa viikon kuluttua osapuolille ja tiedustelee kaikilta osapuolilta esim:
 - ”Olit viikko sitten sovittelussa. Miten arvioisit sovittelun vaikuttavuutta? Oliko sovittelusta jotakin myönteistä tai kielteistä vaikutusta elämääsi / elämäntilanteeseesi?”
- Kun sovitteluprosessi on päättynyt seuranta-ajan jälkeen, ohjaaja soittaa tavanomaisen seurantapuhelun, jossa yhteydessä hän tiedustelee kaikilta osapuolilta esim:
 - ”Miten arvioisit sovittelun vaikuttavuutta? Oliko sovittelusta (sovitteluprosessista, tukipalveluista, sovittelun seurannasta) jotakin myönteistä tai kielteistä vaikutusta elämääsi / elämäntilanteeseesi?”

Ohjaajien merkintöjä osapuolten kanssa käydyistä arviointikeskusteluista

(kun osapuolet ilmaisivat sovittelun myönteisiä vaikutuksia)

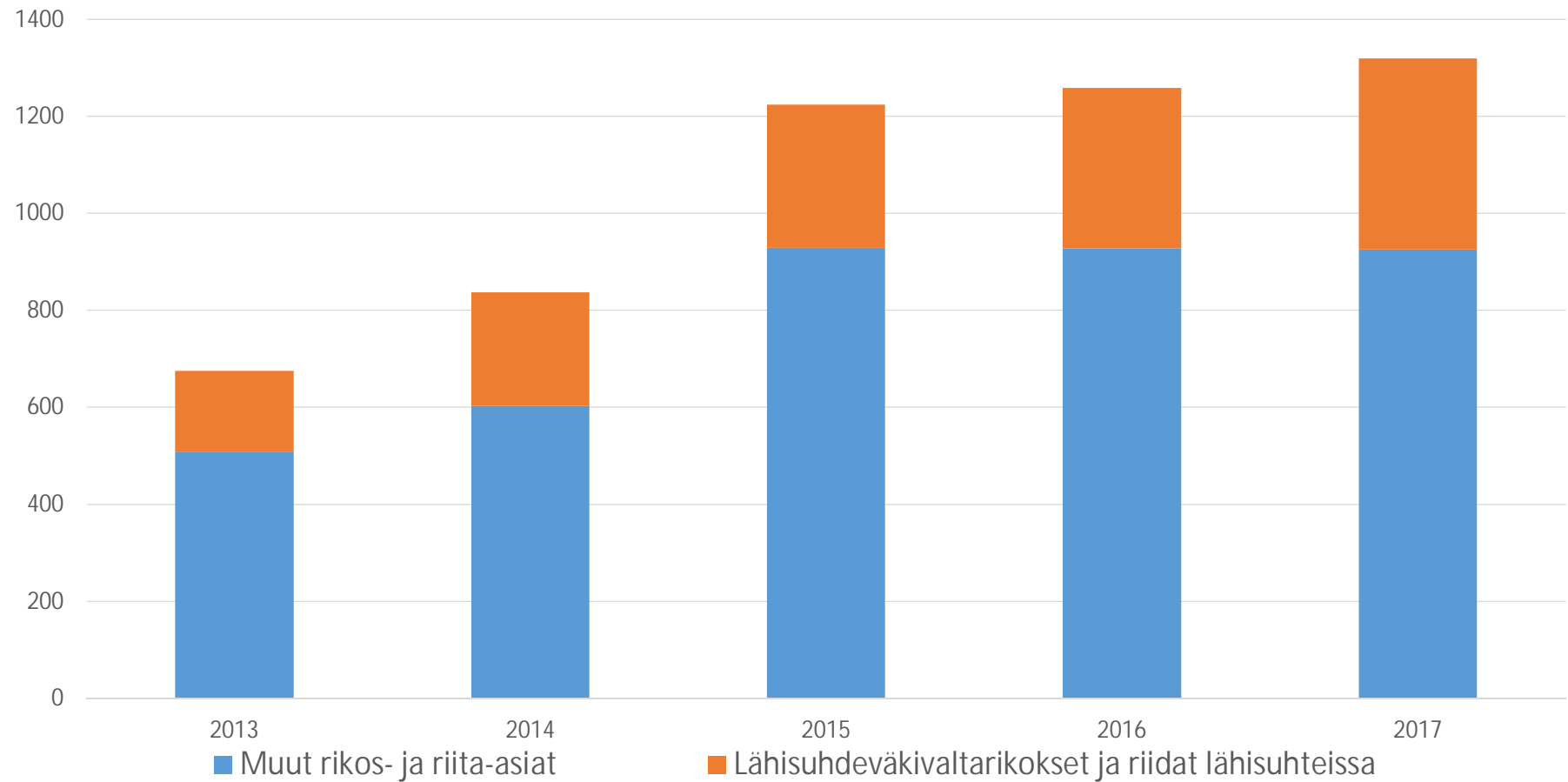
- ½ v seuranta + lisätuki pariterapiasta/Käyneet pariterapiassa LSVV yksikössä, ollut hyödyllinen, sopimus toteutui (1/18)
- Aik.tytär(ao), isä(re), sov.venäjäksi. "Aloin ymmärtämään, kuulemaan isää ja päinvastoin."
- Jatkotuki lsvv-työn yksiköstä sovittelun jälkeen, 3 paritapaamista. Sovittelusta ja tuesta ollut hyötyä.
- Molempien mielestä sovittelusta oli heille pelkästään positiivista hyötyä elämäänsä. Seurustelevat ja osaavat paremmin ratkoa erimielisyyksiään. Sovittelijoille lämpimät kiitokset!
- Sopimus täyttyi ja ovat edelleen yhdessä. Ao oli sitä mieltä että ilmankin sovittelua asia olisi voitu sopia, mutta piti myös hyvänä sitä että asiasta keskusteltiin sovittelussa. Ep kertoi että pisti miettimään, mutta olisivat sopineet asian ilmankin sovittelua.
- Äidin ja tyttären väliset pahoinpitelyt. Todella hyvä kokemus osapuolille. Sovittelu laitoksessa nuoren tilanteen vuoksi. Vastuust.t. mukana. "Auttoi mun ja äidin väleihin" äiti myös kehui sovitteluprosessia ja sovittelijoita
- Molemmat hakeneet itselleen keskusteluapua. Ep käynyt lsvvtyöyksikössä 5 kertaa. Nyt halukas jatkamaan Lyömättömässä linjassa ja toivoi, että sitoutumista työskentelyyn seurataan 3kk. Seuranta: re käynyt lyömättömässä linjassa ja kokenut saavansa apua. Osapuolet tapailevat taas.
- Mol.puol.pahoinpitely. Työstäneet asiaa yhdessä. Sovittelu lähensi osapuolia. Pelkästään pos.vaik.
- Raiskausepäily. Korvaus 500 + tukipalvelut: seksuaaliväkivaltatyö Tyttöjen ja Poikien Talot.
- Nainen koki sovittelu hyväksi ja mies samoin kertoen sovittelun rauhoittaneen ja parantaneen heidän välejänsä. Kiitollisuus vapaaehtoisten osallisuudesta asiaan.
- Nainen(re)ohjattu LSVV-yksikköön. Mies(ao)ohjattu Miessakkeihin (Väkivaltaa kok.miehet). Menneet.
- Naisen ohjaus lsvv yksikköön. Nainen kertoi reilut puoli vuotta seurannan jälkeen, että sovittelu vaikuttanut asiaan; perhe-elämä väkivallantonta ja että sovittelijat olivat hyviä. Miestä ei tavoitettu.

Ohjaajien merkintöjä osapuolten kanssa käydyistä arviointikeskusteluista

(kun osapuolet ilmaisivat sovittelun kielteisiä vaikutuksia)

- Yhteensä 5 merkintää (josta 4 luotettavaa)
 - Äiti-aikainen poika. Äiti tyytymätön, kun luopui rang.vaatimuksesta, eikä nyt saa korvausta mistään. Haluaisi korvauksen, mutta ei poikaa vankilaan. Ei pyytänyt pojaltaan sovittelussa korvausta, vaan totesi, ettei kuitenkaan saa rahojaan takaisin (tietäen pojan tilanteen). Olisi kuitenkin halunnut rahat takaisin ja edes anteeksipyyntöä, jota ei myöskään ole saanut. Myös poika (epäilty) oli tyytymätön, ei mitään hyötyä ollut, vaan veli jatkaa prosessia. Tilanne ei korjaantunut.
 - Molemmat käyneet lsvv yksikön tapaamisessa, mies ei halukas jatkamaan, lupasi ottaa vastaan Lyömätön Linja esitteen postitse. Eronnut pari.
 - Asianomistajan tiedot ovat salaiset ja hänen numeroonsa ei enää ollut käytössä sovittelun jälkeen. Vaikuttavuus kysytty siis vain epäillyltä.
 - Seurantasoin yhteydessä käy ilmi että sopimuksen tavoitteet eivät toteutuneet ja sopimus asianomistajan tahdosta raukeaa, toista osapuolta ei tavoiteta
- ao nainen kieltäytyi tukipalveluista, re mies ei saapunut tapaamisiin ei tavoitettu enää puhelimeste (sovittelu keskeytyi – tämä kielteinen merkintä ei-relevantti)

Lähisuhdesovittelujen osuus Helsingin kaikista sovitteluista 2013–2017

Lähisuhdeväkivallan sovittelijat Helsingissä vuonna 2017

- 50 erityiskoulutettua lähisuhdeväkivallan sovittelijaa (+ sovittelutoimiston työntekijät sovittelevat sovittelijoiden työpareina lähisuhdeväkivaltajuttuja)
- Tukea ja koulutusta lähisuhdeväkivallan sovittelijoille
 - Sovittelunohjaajien ja erityissosiaalityöntekijän tuki sovittelujen yhteydessä
 - Ryhmäkehityskeskustelut sovittelijoille 2017
 - Vertaistyönojaus kaudella 2016 – 2017, työnohjaajana Marke Vehkametsä / Lähisuhdeväkivallan ilmiön tarkastelu lähisuhdeväkivaltatyön palveluissa (työnohjaus) kaudella 2017 – 2018 (Maria Akatemia, Lyömätön Linja ja Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö)
 - Täydennyskoulutus 'Restoratiivinen sovittelun sanoitus' 2017 – 2018
Sovittelijan työkalupakin restoratiiviset käytännöt
 - Vierailut väkivaltatyön palveluissa ja muissa tukipalvelupaikoissa

Erityistukea lähisuhdeväkivallan sovittelijoille